

**AKCINĖ BENDROVĖ „ORO NAVIGACIJA“
ANTIKORUPCINĖS VADYBOS SISTEMOS VERTINAMOSIOS ANALIZĖS SANTRAUKA (ATASKAITA)**

2026 m. vasario 3 d. Nr. 10-378
Vilnius

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS: 2025-01-01 - 2025-12-31

VERTINAMOSIOS ANALIZĖS DATA: 2026 m. sausio 22 d.

DALYVAVO: Antikorupcinės atitikties funkciją vykdančios akcinės bendrovės „Oro navigacija“ (toliau – Bendrovė) Saugumo skyriaus vadovas Žygimantas Jakonis ir Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu už atskirų antikorupcinės atitikties funkcijų vykdymą atsakingais paskirti darbuotojai: Saugos ir kokybės skyriaus vadovas Donatas Dačkevičius, Saugumo skyriaus specialistė Jordana Šablinska.

VERTINAMOSIOS ANALIZĖS IŠVADOS

1. Ankstesnės vertinamosios analizės metu numatytų veiksmų rezultatai

2025 m. vertinamojoje analizėje buvo numatytos AVS gerinimo galimybės:

1. Atsižvelgiant į tai, kad po atlikto Darbuotojų premijavimo už dalyvavimą strateginėse iniciatyvose tvarkos aprašo antikorupcinis vertinimo (2024-07-01 pažymoje Nr. 10-1535 „Antikorupcinis vidaus teisės akto vertinimas“) nebuvo imtasi veiksmų dėl vidaus teisės akto tobulinimo, todėl siūlytina nesivadovauti šio teisės akto nuostatomis iki jo pakeitimo. Naudojimasis šia tvarka dalinai yra sustabdytas.
2. Siekiant sumažinti nepotizmo pasekmes Bendrovėje pamainas sudarantys darbuotojai instruktuoti, kad nebūtų formuojamos pamainos, kuriose dirbtų giminytės ryšiais susiję darbuotojai.
3. Siekiant užtikrinti Sutarčių valdymą 2025 m. buvo atnaujinta Sutarčių valdymo procedūra.

2. Išoriniai ir vidaus pokyčiai, galintys turėti įtakos Bendrovės antikorupcinei vadybos sistemai

Vietovės ir sektoriaus, kurioje veikia Bendrovė, įtaka korupcijos rizikai, Bendrovės veiklos pobūdis, mastas ir sudėtingumas, Bendrovę kontroliuojantys subjektai, Bendrovės veiklos partneriai, sąveikos su valstybės pareigūnais pobūdis ir mastas, Bendrovei taikomi įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, sutartiniai ir profesiniai įpareigojimai ir pareigos, o taip pat daugumos suinteresuotų šalių bei jų poreikiai ir lūkesčiai per vertinamąjį laikotarpį išliko iš esmės nepakitę. Nepaisant to, nors teisinis reglamentavimas numato aiškias veikimo ribas, vis dėl to kartais susidaro situacijos, kai Bendrovės veikla ir sprendimų priėmimas nėra visiškai nepriklausomas. Be to, pastebima, kad Bendrovė dėl savo specifinės veiklos ir teikiamų paslaugų pobūdžio tampa priklausoma nuo konkrečių užsienio tiekėjų, tiekiančių reikalingą įrangą ar sistemas, užtikrinančias Bendrovės veiklos tęstinumą. Tam tikri užsienio tiekėjai yra vieninteliai atstovai galintys teikti įrangos ar sistemų priežiūros ir remonto paslaugas savo įrangai ar sistemoms, todėl Bendrovė yra apribota galimybės kreiptis į kitus tiekėjus, tokiu būdu pirkimas vykdomas iš vieno tiekėjo. Dėl to Bendrovė praranda derybinius svertus ir turi priimti tiekėjo pateiktas sąlygas ir įkainius.

Antikorupcinės politikos nuostatų vykdymas ir jų peržiūros poreikis

2025 m. pabaigoje buvo įvertintas poreikis Valdybos patvirtintą Antikorupcinę politiką. Antikorupcinę politiką planuojama papildyti kyšininkavimo užsienyje ir tarptautinių sankcijų taikymo nuostatų gairėmis bei atnaujinti kitus redakcinio pobūdžio aspektus.

3. Antikorupcinės vadybos sistemos veiksmingumas, įskaitant tendencijas, susijusias su:

3.1. Neatitiktimi ir korekciniais veiksmais

Vidaus audito tarnybos pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo terminas pagal priemonių planą dar nėra pasibaigęs, jos bus įgyvendinamos metų eigoje.

3.2. Monitoringo ir matavimo rezultatai

3.2.1. Bendrovės korupcijos rizikos mažinimo priemonių plane numatytos priemonės 2025 m. įgyvendintos 87,5 procentais;

3.2.2. korupcijos rizikų vertinimo rezultatai:

2025 metais buvo vertinami: interesų valdymas, Bendrovės valdymas, viešųjų pirkimų organizavimas, sutarčių vykdymas, personalo valdymas ir antikorporacinės vadybos sistemos įgyvendinimas;

- iš viso buvo vertinama 61 rizika;
- iš 61 rizikos nustatyta 16 didelės ir vidutinės reikšmės rizikų, kurioms rizikų mažinimo plane nustatytos 32 priemonės;

3.2.3. sąmoningumo ir mokymų rezultatai:

- detalai pateikta 7 punkte.

3.2.4. kontrolės priemonių įgyvendinimas ir rezultatai.

Bendrovėje taikomos finansų kontrolės priemonės yra pakankamos, todėl papildomų finansinės kontrolės priemonių 2025 m. nesiiimta. [Veiklos ir finansinės ataskaitos](#) skelbiamos Bendrovės tinklapyje.

Visos 2025 m. korupcijos rizikų mažinimo plane nustatytos priemonės yra nefinansinės kontrolės priemonės (stropus patikrinimas, išankstinių rekomendacijų teikimas ir kt.). Daugiau dėmesio vertinant rizikas 2025 m. buvo skirta sutartinių įsipareigojimų vykdymui, darbuotojų atrankai.

3.2.5. atsakomybės už antikorporacinės vadybos sistemos reikalavimų laikymąsi paskirstymo rezultatai

Bendrovėje paskirti trys už antikorporacinę vadybos sistemos priežiūrą atsakingi darbuotojai. 2025 m. atsakingų už antikorporacinės vadybos sistemos priežiūrą darbuotojų sudėtis nesikeitė.

3.2.6. nustatytų atitikties trūkumų šalinimo rezultatai

[Taisomojo plano priemonių](#), numatytų įgyvendinti pagal 2025 m. gruodžio 18 d. ataskaitą Nr. VA-5, bus įgyvendintos iki 2026 m. gruodžio 31 d. Iki šiol pašalinta viena neatitiktis.

3.2.7. atveju, kai nebuvo atlikti suplanuoti vidaus auditai, tyrimo rezultatai

Visi suplanuoti auditai buvo atlikti.

3.2.8. teisės aktų projektų antikorporacinio vertinimo rezultatai

2025 m. nebuvo priimta naujų vidinių teisės aktų, todėl antikorporacinis teisės aktų projektų vertinimas nebuvo atliekamas.

3.2.9. informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Bendrovėje, tikrinimo rezultatai

2025 m. dėl 3 darbuotojų buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą ir prašyta pateikti informaciją apie asmenį, siekiantį eiti pareigas Bendrovėje. Gauta informacija nebuvo laikoma pagrindu nepaskirti ši asmenų į pareigas, nurodytas sąraše, dėl kurių teikiamas prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją.

3.2.10. informacijos apie Bendrovės veiklą antikorporacijos srityje teikimo rezultatai

Ataskaita dėl [Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo](#) už 2025 m. pateikta Susisiekimo ministerijai.

3.2.11. Bendrovės darbo tvarkos taisyklėse ir kituose Bendrovės vidaus teisės aktuose nustatytų reikalavimų, susijusių su darbuotojų elgesiu, pažeidimų rezultatai:

Skundų dėl darbuotojų netinkamo elgesio gauta nebuvo.

3.2.12. Bendrovės viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimo ir pažeidimų rezultatai

2025 m. Specialiųjų tyrimų tarnyba nepateikė naujesnių duomenų dėl su giminystės ryšiais susijusių darbuotojų. Pastarųjų metų duomenimis Bendrovėje dirbo 36 darbuotojai, kuriuos siejo giminystės ryšiai.

Kaip ir kiekvienais metais, darbuotojams 2025 m. sausio 6 d. buvo išsiųstas priminimas peržiūrėti pataisyti savo privačių interesų deklaracijas iki 2025 m. sausio 24 d. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nustatyta, kad tris darbuotojai turėjo patikslinti duomenis. Kitų neatitikimų ar pažeidimų nustatyta nebuvo.

3.2.13. Pranešimų apie įgyvendinamos Antikorupcinės politikos nuostatų ir antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų pažeidimus – gautas 1 pranešimas dėl galimo piktnaudžiavimo. Plačiau apie tai **3.4 punkte**;

3.2.14. Korupcijos tyrimų ir su jais susijusių veiksmų rezultatai. Apie tai plačiau **3.5 punkte**;

3.2.15. Tyrimų dėl Bendrovės darbuotojų padarytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų - 0.

3.2.16. Reikalavimų, susijusių su darbuotojų elgesiu, pažeidimų rezultatai – 0 pažeidimų.

3.3. Audity rezultatai

➤ 2024 m. kovo 27-28 d. buvo atliktas paskutinis antikorupcinės vadybos sistemos priežiūros auditas pagal ISO 37001:2016 standarto (toliau – Standartas) reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės procesai atitinka Standarto reikalavimus, o korupcijos rizikų vertinimas, korupcijos rizikų mažinimo plano sudarymas ir kt. buvo įvertinti kaip tinkamai vykdomi ir sėkmingai tęsiami, o taip pat periodiškai atliekamas vidaus auditas, todėl buvo priimtas sprendimas nepirkti priežiūros audito paslaugų.

➤ 2025 m. lapkričio 17 d. – 2025 m. gruodžio 16 d. Bendrovės Vidaus audito tarnyba atliko Korupcijos rizikos valdymo vidaus auditą, kurio metu buvo pateikta 1 neatitiktis (įgyvendinta) ir 5 rekomendacijos ([VA-Vidaus audito ataskaita \(2.3 E-5, VA-5\)](#)). Rekomendacijų įgyvendinimas galimas iki 2026 m. gruodžio 31 d.

3.4. Pranešimais apie korupciją

2025 m. Bendrovėje iš viso gautas 1 pranešimas, t. y. 6 pranešimais mažiau nei 2024 metais:

1) Pranešimų kanalais (Pasitikėjimo linija) gautos informacijos apie galimus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus skaičius, vnt. – 1 pranešimas, išnagrinėtas;

2) pranešimų kanalais gautos informacijos apie galimus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, pagal kuriuos buvo atlikti tyrimai, skaičius – 0;

3) pranešimų kanalais gautų pranešimų, atitinkančių Pranešėjo apsaugos įstatymo reikalavimus, skaičius – 0;

4) pradėtų ikiteisminių tyrimų skaičius – 0.

Kitokio pobūdžio pranešimų, galimų įtarimų dėl neskaidrios veiklos, pirkimų gauta nebuvo.

Nėra aišku, kas galėjo sukelti pranešimų skaičiaus mažėjimą. Darytina prielaida, jog atsižvelgiant į tai, kad atliktos darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausos metu darbuotojai, pastebėję korupciją darbe praneštų asmenims, atsakingiems už korupcijos prevenciją; pritaria, kad pranešus apie korupciją Bendrovėje, būtų užtikrinamas pranešėjo konfidencialumas, o paaiškėjus apie galimą korupciją, atvejis Bendrovėje būtų tinkamai ištirtas ir įvertintas, todėl mažą pranešimų skaičių galima nulėmė ne nepasitikėjimas už korupcijos prevenciją atsakingais asmenimis, tačiau įvykių, galinčių turėtų korupcinio pobūdžio apraiškų mažėjimas. Kita vertus, apklausoje dalyvavo trečdalis Bendrovės darbuotojų, todėl šios išvados negali būti apibendrintai pritaikytos visiems Bendrovės darbuotojams.

3.5. Tyrimai

Tyrimų, susijusių su korupcinio pobūdžio pranešimais, nebuvo atlikta atsižvelgiant į jų pobūdį.

3.6. Bendrovei kylančios korupcijos rizikos pobūdžiu ir mastu.

Atlygio sistema. Pastebimas darbuotojų nepasitenkinimas esama atlygio sistemos tvarka, atsiranda abejonių ar samdoma įmonė (toliau – tiekėjas) atlieka teisingą ir objektyvų vertinimą, nustatydamas HAY lygius. Abejonių esama atlygio sistema kelia ir tai, kad tiekėjo atstovas vykusių diskusijų metu negalėjo argumentuodamas atsakyti į klausimą, kodėl dviejų padalinių vadovų atlyginimo lygiai yra aukštesni nei kitų

vidutinės grandies vadovų. Nėra aišku kokiais kriterijais vadovautasi, ar atliekamų funkcijų svarba, darbo krūviu ar kt.

4. Korupcijos rizikos mažinimui taikytų veiksmų rezultatyvumas.

Įdiegus Antikorupcinę vadybos sistemą kiekvienais metais ne rečiau kaip kartą per metus yra atliekamas Bendrovės korupcijos rizikos vertinimas, pervertinamos ankščiau identifikuotos ir nustatomos naujos rizikos:

Rizikos laipsnis	2022 m. identifikuotos rizikos	2023 m. identifikuotos rizikos	2024 m. identifikuotos rizikos	2025 m. identifikuotos rizikos
Labai didelis	2	1	0	0
Didelis	4	1	1	1
Vidutinis	14	11	14	6
Mažas	28	29	30	38
Labai mažas	12	17	16	16
Viso	60	59	61	61

Bendras rizikų skaičius lyginant su 2024 m. nepasikeitė, tačiau pasikeitė rizikų laipsnis:

➤ **Didelė** rizika išliko viena, vis dėlto ankstesnė rizika, susijusi su sutartimis tapo vidutine, atsižvelgiant į taikomas valdymo priemones;

➤ Labiausiai pastebima **vidutinių** rizikų mažėjimo tendencija. Vidutinės rizikos tapo mažomis rizikomis įvertinus tai, kad per pastaruosius metus nebuvo reikšmingų incidentų ar skundų atitinkamoje rizikos vertinimo srityje, o taip pat kelerius metus stebima tendencija, kad yra taikomos įtvirtintos rizikų mažinimo priemonės (pvz., siunčiami priminimai dėl deklaracijų peržiūros ir atnaujinimo, atnaujinamos tvarkos ir pan.).

Po atlikto rizikų vertinimo išskirtos mažos ir labai mažos rizikos į korupcijos rizikų mažinimo planą įtrauktos nebus, tačiau bendrame registre jos liks ir kitais metais bus peržiūrimos pakartotinai.

Pastebima, kad bendrame rizikų kontekste įžvelgiamas galimas nuolaidžiavimas tiekėjams, kai nusileidžiama tiekėjo sąlygoms, o dėl ilgų derybinių procesų vėluoja suplanuoti projektai (pirkimai).

5. AVS funkcionavimui skirtų išteklių adekvatumas

AVS valdymui ir palaikymui skirti optimalūs išteklių. Lyginant su praeitais metais situacija nesikeitė. Nedidelių finansinių išteklių gali prireikti korupcijos prevenciją vykdančių darbuotojų, Vidaus audito tarnybos darbuotojų, viešuosius pirkimus vykdančių darbuotojų kvalifikacijos palaikymui, nes, pagal ISO 37001 standartą ir antikorupcinę vadybos sistemą sudarančių teisės aktų reikalavimus, šių sričių darbuotojams reikalingas didesnis korupcijos prevencijos mokymų skaičius. Didesniu iššūkiu gali tapti pasikeitęs teisinis reglamentavimas dėl visų darbuotojų mokymų, skirtingu periodiškumu, nors pirmenybė bus teikiama nemokamoms, valstybės institucijų sukurtoms mokymosi platformoms.

6. Darbuotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pasiūlymai, pastabos dėl AVS

Vidaus audito tarnybos rekomendacijos išdėstytos jos teikiamose ataskaitose.

2025 m. gruodžio mėn. pabaigoje – 2026 m. sausio mėn. pradžioje buvo atlikta darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausa, kurioje sudalyvavo 107 darbuotojai. Toks nedidelis darbuotojų įsitraukimas

galimas dėl laikotarpio, kuriuo buvo siunčiama apklausa. Apklausos rezultatai pridedami, o pagrindiniai rodikliai, į kuriuos vadovams patariama atkreipti dėmesį, paaiškinami žemiau.

Pagrindiniai siūlymai parodė, kad:

- Keliems darbuotojams truko informacijos apie tai kas ir kada turi deklaruoti privačius interesus; *pažymėtina, kad kiekvienų metų pradžioje darbuotojams yra siunčiami pranešimai apie poreikį peržiūrėti ir atnaujinti savo deklaracijas, nurodant kas per kiek laiko turi deklaruoti privačius interesus. Taip pat ši informacija yra pateikiama mokymų metu.*
- Darbuotojai norėtų dažniau ir daugiau gauti informacijos antikorupcinės veiklos klausimus, esminius aspektus, susijusius su korupcijos prevencijos sritimi, į kuriuos darbuotojai turėtų kreipti dėmesį.

Analizuojant klausimą apie tai ar Bendrovė yra paveikta korupcijos 3 iš 107 atsakė, kad „taip“ ir buvo pateikti du paaiškinimai: manoma, kad Bendrovėje paplitęs kronizmas (draugų, pažįstamų protegavimas) bei korupcija skatinama vadovybės priimamais sprendimais. 11 proc. darbuotojų yra pastebėję nepotizmo, kronizmo ar protegavimo atvejų, tokių kaip pagalba favoritams juos skiriant į aukštesnes pareigas, įdarbinant, skiriant aukštesnius atlygius darbuotojams, susijusiems giminytės, politiniais ar artimos draugystės ryšiais; teikiant lengvatas ir privilegijas.

12 proc. apklausos dalyvių mano, kad Bendrovėje veiklos procesai vyksta neskaidriai. Daugiausia paminėti buvo viešieji pirkimai ir darbuotojų atrankos. Tik vieną kartą paminėtas naudojimas turtu ir turto pardavimas aukcionuose.

3 darbuotojai pažymėjo, kad per pastaruosius metus yra patyrę neteisėtą spaudimą ar poveikį, susijusį su korupcijos apraiškomis iš vadovybės ar tiesioginio vadovo.

7. Darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo ugdymas ir mokymas (galimi proceso trūkumai, pažymėtina geroji praktika, rekomendacijos).

2025 m. Bendrovėje buvo organizuoti antikorupciniai mokymai naujai įdarbintiems darbuotojams, juose dalyvavo 22 darbuotojai. 2025 m. lyginant su 2024 m. buvo priimta 4 naujais darbuotojais mažiau.

Kadangi darbuotojų mokymai organizuojami kas 3 metus, o paskutiniai mokymai organizuoti 2024 m. (išskyrus naujai įdarbintus darbuotojus), todėl 2025 m. nebuvo organizuojami mokymai visiems darbuotojams.

Bendrovės darbuotojai atsakingi už korupcijos dalyvavo: Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos organizuojuose renginiuose bei „Skaidrumo akademija“ organizuojamame susitikime.

8. AVS gerinimo galimybės

1. Antikorupcinės politikos peržiūra ir atnaujinimas;
2. Antikorupcinės vadybos sistemos vadovo peržiūra;
3. Daugiau skelbti švietėjiško pobūdžio pranešimų, susijusių korupcijos prevencija;
4. Padalinių vadovų įtraukimo į AVS veiklą ir bendradarbiavimo su už antikorupcijos veiklą atsakingais darbuotojais skatinimas.